

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Székely Gábor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Székely Gábor ügyvéd, fél címe) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a perből elbocsátott dr. Rása Mirtill jogtanácsos által képviselt Merkantil Bank (címe) I. rendű, a személyesen eljáró **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű, a Németh és Tímár Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Krausz Róbert ügyvéd, fél címe) által képviselt **III.rendű alperes neve** (címe) III. rendű, valamint a dr. Török László ügyvéd (fél címe.) által képviselt **IV.rendű alperes neve** (címe) IV. rendű alperesek ellen szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Szekszárdi Törvényszék 2018. január 8. napján kelt 15.P.20.636/2016/29. számú ítélete ellen a felperes által 30. sorszám alatt benyújtott és 33. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg tizenöt napon belül a III. rendű alperesnek 15.240 (tizenötezer-kettőszáznegyven) forint, a IV. rendű alperesnek 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes, mint adóstárs és zálogkötelezett, a II. rendű alperes, mint adós és zálogkötelezett a III. és IV. rendű alperesekkel, mint hitelezőkkel 2008. július 23. napján közjegyzői okiratba foglaltan ingatlan jelzálogjoggal biztosított deviza alapú kölcsönszerződést kötött, amellyel a III. és IV. rendű alperesek a felperes és a II. rendű alperes részére 7.470.000 forint összegű, svájci frankban nyilvántartott kölcsönt nyújtottak. A kölcsönszerződésből eredő követelés biztosítására a **sz .../A/15** helyrajzi számú ingatlanra alapítottak jelzálogjogot a III. rendű alperes javára.

A kölcsönszerződés törlesztésre vonatkozó rendelkezései között, a 8. pont második és harmadik bekezdésében a III. és IV. rendű alperesek azt a kikötést alkalmazták, miszerint a felek megállapodnak abban, hogy a jelen közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés alapján az adósok terhére mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozása, továbbá késedelmi kamat tartozása tekintetében, az adósok hitelezőknél vezetett számlái és a hitelezők vonatkozó bizonylatai alapján készített, közjegyzői okiratba foglalt hitelezői nyilatkozatot fogadják el. Az adósok alávetik magukat annak, hogy a jelen közjegyzői okirat alapján az adósok terhére fennálló kölcsön- és egyéb járuléktartozás összegét, esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén is, a hitelezők felkérésére a fenti módon közjegyző tanúsítsa.

A kölcsönszerződés 9.6. pontjában a III. és IV. rendű alperesek egyebek mellett azzal a kikötéssel éltek, hogyha a zálog romlása (akár a zálogtárgy állagromlása, akár egyéb ok folytán a zálogfedezet értékének csökkenése) a zálogból való kielégítést veszélyezteti, a zálogjogosult felhívására a zálogkötelezettek a felhívásban megszabott határidő alatt kötelesek a zálogfedezetet az eredeti értékére kiegészíteni. Amennyiben a zálogkötelezettek ezt nem teljesítik, a zálogjogosult a zálogjoggal biztosított követelés lejárta hiányában is érvényesítheti az e zálogszerződés alapján őt megillető kielégítési jogot.

A felperes módosított keresetében a kölcsönszerződés 8. pont második és harmadik bekezdése szerinti, a közjegyzői ténytanúsítványra vonatkozó, valamint a 9.6. pontba foglalt, a zálog romlására előírt egyes szerződési feltételek semmisségének megállapítását kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 209/A.§ (2) bekezdésére, valamint a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1.§ (1) bekezdés *a)*, *b)*, *j)* pontjára, 2.§ *f)* pontjára hivatkozással. A II. rendű alperest a III. és IV. rendű alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelem tűrésére kérte kötelezni. Hivatkozása szerint az adósok számára kiszámíthatatlan, hogy mit fogad el fedezetként a bank, az ezeket befolyásoló tényezők és körülmények rejtve maradnak, így a támadott feltételek kontroll nélküli egyoldalú lehetőséget biztosítanak a zálogjogosult számára. A közjegyzői ténytanúsítványra vonatkozó szerződési feltételt azért támadta a felperes, mert az álláspontja szerint a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára változtatja meg.

A III. és IV. rendű alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A II. rendű alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és a felperest a III. és IV. rendű alperesek javára személyenként 10.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Megállapította, hogy a jelzálogszerződésnek a zálogfedezeti érték fenntartására vonatkozó, per tárgyává tett szerződési feltételeit a felek az 1959. évi Ptk. 260.§ (2) és (3) bekezdése, 261.§ (1) és (2) bekezdése együttes értelmezése szerint, a jogszabály előírásainak megfelelően határozták meg. Rámutatott, hogy a hitelbiztosítéki érték megállapításának módszertani elveit jogszabály, a 25/1997. (VIII.1.) PM rendelet határozza meg, melynek alapján a hitelintézet köteles értékmegállapítási szabályzatot készíteni. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: régi Hpt.) 78.§ (4) bekezdése alapján a III. alpereseknek a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétét, valós értékét rendszeresen figyelemmel kell kísérnie. A felperes által támadott szerződési feltétel a III. rendű alperesnek egyoldalú hatalmasságot nem biztosít.

A ténytanúsítványra vonatkozó szerződési feltétel vizsgálatakor az elsőfokú bíróság figyelembe vette a régi Hpt. 206.§ (2) bekezdését, mely szerint a számláról megküldött kimutatást elfogadottnak kell tekinteni, ha az ügyfél hatvan napon belül írásban nem emel kifogást. Kifejtette, hogy a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvizelési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII.24.) Korm. rendelet a pénzügyi intézeteket az abban részletezett szabályok szerint folyamatos nyilvántartás vezetésére kötelezi. A felperes által támadott szerződési kikötés az 1959. évi Ptk. 242.§-a szerinti joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak nem minősül, a bizonyítási terhet nem fordítja meg. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 23/C.§-a szerinti végrehajtási záradékolás lehetőségét pedig nem a vitatott szerződési feltétel, hanem a kölcsönszerződés közjegyzői okiratba foglalásának ténye alapítja meg.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezett.

Fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és kereseti kérelmének teljesítését kérte. Másodlagosan kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését az 1952. évi Pp. 252.§ (2) bekezdése alapján, harmadlagosan az 1952. évi Pp. 252.§ (3) bekezdése alapján. Fellebbezésének indoklásaként előadta, hogy a III. és IV. rendű alperesek a támadott zálogjogi rendelkezéssel kapcsolatosan az 1959. évi Ptk. szabályaitól, a 260. és 261.§-aiban foglaltaktól eltértek, azt többlettartalommal egészítették ki azáltal, hogy a „más ok” szerződéses rendelkezést alkalmazták. Előtte ismeretlen, hogy a III. rendű alperes mit ért a „más ok” kifejezés alatt. Ennek megfelelően a támadott szerződéses feltétel a fogyasztóval szerződő felet, a III. rendű alperest egyoldalúan jogosítja értelmezésre, illetve annak megállapítására, hogy teljesítése szerződésszerű-e. A rendelkezés nem egyértelmű, nem világos, a diszpozitív törvényi rendelkezésekkel szemben a zálogtárgy helyreállításának lehetőségét nem tartalmazza.

A kölcsönszerződés 8. pontja hivatkozott rendelkezésével kapcsolatban fellebbezését azzal indokolta, hogy a perbeli kölcsönszerződés támadott pontja szerint a közokiratnak minősülő ténytanúsítványban foglaltakkal szemben ugyan ellenbizonyítással élhet, de ez a hátrányára fordítja meg a bizonyítási terhet. Amennyiben ugyanis nem ért egyet az alperesi nyilvántartással, a végrehajtási eljárásban neki kell bizonyítania, hogy helytelen a pénzintézet nyilvántartása. Az alávetés miatt lemondott arról a lehetőségéről, hogy kétségbe vonja a III. illetve a IV. rendű alperes által meghatározott tartozás összegét. A perbeli szerződési feltételben előre elismerte, hogy a jövőben bármikor fennálló tartozása azzal az összeggel azonos, amit a hitelező alperesek a saját nyilvántartásuk alapján tartozásként megállapítanak. Ez a nyilatkozat olyan, mint az 1959. évi Ptk. 242.§-a szerinti tartozáselismerés. Hivatkozott a BDT2015.3420., BDT2017.3629., BDT.2018.3813. számon közzétett eseti döntésekre. Fellebbezésében azt nem fejtette ki, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését miért tartja szükségesnek.

A III. és IV. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróságnak a másodlagosan előterjesztett fellebbezési kérelem tartalmára figyelemmel elsőként az 1952. évi Pp. 252.§ (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezés indokoltságát kellett vizsgálnia. Megállapította a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú eljárás során nem történt olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését megalapozná; ilyenre egyebekben a felperes sem hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg, az abból levont jogi következtetésekkel és a keresetet elutasító érdemi döntésével is egyetértett a másodfokú bíróság.

A másodfokú bíróság előrebocsátja, hogy a felperes a zálogfedezet kiegészítésére vonatkozó szerződési feltételek közül kizárólag az idézett, a zálogfedezet értékének csökkenésére vonatkozó feltételt tette a per tárgyává, keresete a perbeli kölcsönszerződés zálogfedezettel kapcsolatos további feltételeit nem érintette.

A fellebbezéssel összefüggésben hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a Debreceni, a Fővárosi, a Szegedi és a Pécsi Ítéletábla nem vitásan azt a következetes gyakorlatot alakította ki, hogy a per tárgyát képező rendelkezésekhez hasonló kikötések sértik az R. 1.§ (1) bekezdésének b) és j) pontjait, amennyiben azokban a fogyasztó feltétel és ellenvetés nélkül elfogadja a hitelező által a

saját üzleti könyvei alapján készített tartozáskimutatást a fennálló kölcsöntartozását közokirati formában igazoló közjegyzői ténytanúsítvány alapjaként. Ez a gyakorlat azonban a továbbiakban nem tartható fenn, a Kúria ugyanis több döntésében, köztük a Pécsi Ítéltábla jogerős határozata tárgyában hozott Gfv.VII.30.356/2017/4. számú ítéletében úgy foglalt állást, hogy a per tárgyát képező kikötés akkor sem tisztességtelen, ha tartalmazza a fogyasztónak a hitelező könyvei alapján készített közjegyzői ténytanúsítvány feltétel nélküli elfogadására vonatkozó nyilatkozatát.

Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvézetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai értelmében a III. és IV. rendű alpereseknek az ügyfelekkel, köztük a felperessel és a II. rendű alperessel szemben fennálló követeléséről folyamatos nyilvántartást kellett vezetnie. A régi Hpt. 206.§ (1) bekezdése előírta, hogy a hitelező a folyamatos szerződések esetén legalább évente egy alkalommal, valamint a szerződés lejártakor egyértelmű, közérthető és teljes körű írásbeli kimutatást küldjön az ügyfeleinek. A kimutatást a régi Hpt. 206.§ (2) bekezdése értelmében - az üzletszabályzat vagy szerződés eltérő rendelkezése hiányában - elfogadottnak kellett tekinteni, ha az ügyfél a kézbesítéstől számított hatvan napon belül írásban nem emelt kifogást azzal, hogy mindezek a követelés érvényesíthetőségét nem érintik.

A perbeli jogvita eldöntése szempontjából annak volt ügydöntő jelentősége, hogy a felek között létrejött kölcsönszerződés 8. pont második és harmadik bekezdésében foglalt kikötés az 1959. évi Ptk. 242.§-a szerinti joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak minősül-e. Tartozáselismerés esetén ugyanis a bizonyítási teher megfordul, és az adósnak kell bizonyítania, hogy az elismert tartozása nem áll fenn.

A fél nyilatkozatához a tartozáselismerés jogkövetkezményei akkor fűződhetnek, ha a tartozás elismerése magyarázatot nem igénylő módon, kifejezetten és félreérthetetlenül történik. Ennek az elvárásnak csak az olyan tartozáselismerő nyilatkozat felel meg, amelyet már fennálló, összegszerűen meghatározott követelés tekintetében tettek meg. A per tárgyát képező szerződéses rendelkezés viszont ilyennek nem tekinthető, e kikötés esetében ezért nem érvényesülhetnek a tartozáselismerés joghatásai és joghatályos joglemondásként sem értékelhető a fenti indokokra tekintettel.

Ennek megfelelően, ha a III. és IV. rendű alperesek a jelen szerződésből eredő követelésüket a felperessel vagy a II. rendű alperessel szemben peres úton kívánják érvényesíteni, a perben a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265.§ (1) bekezdése értelmében őket terheli annak bizonyítása, hogy a szerződés milyen tartalommal jött létre, ennek alapján mekkora összeget folyósítottak a felperes és a II. rendű alperes részére, a felperes és a II. rendű alperes mennyit teljesített, és ennek eredményeként mekkora a fennálló tartozásuk. A III. és IV. rendű alperesek erre vonatkozó tényállítási nyilvánvalóan a saját nyilvántartásaikon alapulnak, vita esetén azonban a III. és IV. rendű alpereseknek a perben a nyilvántartás elszámolási elveiket, módszereiket és adataikat is be kell mutatniuk, számításaikat le kell vezetniük. Ha a felperes vagy a II. rendű alperes mindezeket követően is azt állítja, hogy a III. és IV. rendű alperesek nyilvántartásai nem felelnek meg a szerződésben foglaltaknak, a közölt számítás hibás, vagy arra hivatkoznak, hogy nagyobb összegű teljesítés történt, ellenbizonyítással élhetnek. Helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság arra is, hogy a bizonyítási teher alakulását, a bizonyítási eljárás lefolytatását a kölcsönszerződés 8. pont második és harmadik bekezdésében foglaltak nem befolyásolják.

A végrehajtási záradék kiállítása esetén az adós a tartozását csak a Pp. 528.§ (2) bekezdése szerinti végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben vitathatja. A bizonyítás az ilyen

perekben a Pp. 265.§ (1) bekezdése szerint a pert indító adóst terheli. Neki kell bizonyítania, hogy nem tartozik, vagy nem a kimutatott összeggel tartozik. Mindezek azonban a végrehajtási záradékra, illetve a bizonyításra vonatkozó rendelkezésekből, és nem a közjegyzői tanúsítványra vonatkozó feltételből következnek. Így a peres felek között létrejött kölcsönszerződés nem biztosít több jogosultságot a III. és IV. rendű alperesek részére, illetve nem ró több kötelezettséget a felperes és II. rendű alperes terhére, mint amelyek az irányadó jogszabályok alapján őket egyébként megilletnék, illetve terhelnék.

A közjegyzői ténytanúsítvány kiállítását és a végrehajtási záradék kibocsátását a végrehajtást kérő e szerződéses kikötés hiányában is ugyanilyen módon és tartalommal kérhetné. A végrehajtás közjegyzői okirat záradékolása útján, peres út igénybevétele nélküli elrendelését lehetővé tevő szabályozás az 1423/B/2010. AB és 1245/B/2011. AB határozatok szerint nem alkotmányellenes, nem sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot és az Európai Unió Bírósága .../14. számú, **E kontra S A** ügyben hozott határozata szerint nem összeegyeztethetetlen a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13. EKG irányelv fogyasztóvédelmi követelményeivel sem (1/2018. számú gazdasági elvi határozat).

Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy a szerződés 9/6. pontjában írt, a zálog romlására vonatkozó szerződési feltétel megfelel az 1959. évi Ptk. 261.§ (2) bekezdésében foglalt, a zálogtárgy állagának romlása esetére előírt rendelkezésnek.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi indokait csupán annyiban egészíti ki, hogy a szerződési feltétel tisztességtelensége ellen szól az 1959. évi Ptk. 525.§ (1) bekezdésének c) pontja is, amely a hitelező számára az azonnali hatályú felmondás jogát biztosítja minden olyan esetre, ha a kölcsönre nyújtott biztosíték értéke jelentősen csökkent, és azt az adós a hitelező felszólítására nem egészíti ki.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy a 9/6. pontba foglalt és a per tárgyává tett feltétel az 1959. évi Ptk. szerződéskötés idején hatályos 209.§ (5) bekezdése értelmében nem minősülhet tisztességtelennek. A felperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy a jogszabályban meghatározott szerződési feltételnek csak az állagromlás esetére előírt fedezetkiegészítés minősülne, hiszen az 1959. évi Ptk. 260.§ (2) bekezdése és 525.§ (1) bekezdés c) pontja kifejezetten a zálogtárgy, illetve a biztosíték értékcsökkenése esetére rendelkezik a biztosíték kiegészítésének kötelezettségéről. A kifogásolt „egyéb ok” kitétel nem önálló, meghatározatlan tartalmú fedezetkiegészítési okként került megfogalmazásra, melyre hivatkozással a III. rendű alperes a kiegészítést belátása szerint követelhetné, hanem az a szerződés e rendelkezésében egyértelműen a zálogfedezet értékcsökkenéséhez rendelt, annak okára vonatkoztatott kifejezés.

Így a per tárgyává tett szerződési pont kizárólag a zálogtárgy értékében bekövetkezett változásra tekintettel teszi lehetővé, hogy a III. rendű alperes felhívja a zálogkötelezett adósokat a fedezet kiegészítésére. Annak megítélése, hogy a zálogtárgynak csökkent-e az értéke, és ehhez képest a zálogjogosult hitelező megalapozottan kéri-e a fedezet kiegészítését, valamint, hogy az erre irányuló felhívás eredménytelensége esetén jogszerűen él-e a biztosított szerződés azonnali hatályú felmondásának jogával, vitás lehet a zálogkötelezett adós és a zálogjogosult hitelező között. A vita eldöntésére azonban a zálogjogosultnak nincs hatalmassága, a termőföldnek nem minősülő ingatlanok hitelbiztosítéki értékének meghatározására vonatkozó módszertani elveket jogszabály, a szerződéskötéskor hatályos 25/1997. (VIII. 1.) PM rendelet meghatározza, a felek egyetértésének

hiányában pedig a fedezet kiegészítésére irányuló felhívás, továbbá az esetleges felmondás jogszerűségét a bíróság hivatott elbírálni.

A szerződési feltétel arra kötelezi a zálogkötelezettet (aki egyben személyes adós is), hogy a zálogfedezetet az eredeti értékre egészítse ki: a felperes értelmezésével ellentétben semmi nem zárja ki, hogy ez a kiegészítés adott esetben a megrongálódott zálogtárgy helyreállításával történjen meg.

A felperes kérte a per tárgyalásának felfüggesztését az 1952. évi Pp. 152.§ (2) bekezdésére tekintettel az Európai Unió Bírósága előtt .../18 szám alatt megindított előzetes döntéshozatali eljárás érdemi elbírálásáig.

Az előzetes döntéshozatali eljárás és a jelen eljárás összefüggése csak akkor állapítható meg, ha az előzetes döntéshozatali eljárásban vizsgált kérdés a kereset tárgya volt, és a fellebbezés folytán tárgya a másodfokú eljárásnak is. A másodfokú bíróság ezért azt tekintette át, hogy a keresetben és a fellebbezésben előadottak összefüggenek-e az Európai Unió Bírósága előtt előzetes döntéshozatal tárgyában folyamatban lévő ügygel, és annak alapján az ügy érdemi elbírálásának előkérdése-e az előzetes döntéshozatali eljárásban hozható határozat.

A Fővárosi Ítéltábla a megjelölt eljárásban az alábbi kérdéseket terjesztette az Európai Unió Bírósága elé.

1. A [a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK] irányelv melléklete 1. pontjának q) alpontját úgy kell-e értelmezni, hogy az általánosan és minden további vizsgálódást szükségtelenné tevő módon, közrendi szabály rangjával bíró uniós normaként tiltja általános vagy egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételként a bizonyítási kötelezettséget a fogyasztónak minősülő adósra átfordító célú, vagy ilyen hatású szerződéses rendelkezés hitelező általi kikötését? [A melléklet 1. pont q) alpontja azokra a feltételekre vonatkozik, amelyek kizárják vagy gátolják a fogyasztó jogainak érvényesítését peres eljárás kezdeményezése vonatkozásában, vagy más jogorvoslati lehetőség igénybe vételében, különösen arra kötelezve a fogyasztót, hogy csak jogszabályi rendelkezések által nem kötött döntőbíróshoz fordulhat, jogtalanul korlátozva a rendelkezésére álló bizonyítékokat, vagy olyan bizonyítási terhet róva a fogyasztóra, amelyet az alkalmazandó jog értelmében rendesen a másik szerződő félnek kellene viselnie.]

2. Amennyiben az irányelv melléklete 1. pontjának q) alpontja alapján a szerződési feltétel célját és hatását is értékelni kell, megállapítható-e az olyan szerződési feltétel fogyasztói jogokat akadályozó hatása, amelyre figyelemmel a fogyasztónak minősülő adós alappal feltételezi, hogy a szerződést a maga egészében valamennyi feltételre kiterjedően a hitelező által követelt módon és mértékben teljesítenie kell abban az esetben is, ha meggyőződése szerint a hitelező által kért szolgáltatással részben vagy egészben nem tartozik, illetve amelynek az a hatása, hogy a fogyasztót korlátozza vagy elzárja a méltányos tárgyaláson alapuló vitarendezési módtól, mert a hitelezőnek elegendő erre a szerződési feltételre hivatkoznia ahhoz, hogy a jogvitát lezártnak tekintse?

3. Amennyiben az irányelv mellékletében felsorolt tartalmú szerződési feltételek tisztességtelenségéről is az irányelv 3. cikk (1) bekezdésében írt szempontok [a feltétel a jóhiszeműség követelményével ellentétben a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenség előidézett-e a fogyasztó kárára] szerint kell döntenie, ebben az esetben megfelel-e az irányelv 5. cikkében foglalt világos és érthető megfogalmazás elvének a szerződés teljesítésével, a hitelezővel szembeni peres és peren kívüli viták rendezésével,

illetőleg az igényérvényesítéssel kapcsolatos fogyasztói döntéseket befolyásoló olyan feltétel, amely nyelvtanilag ugyan világos, de joghatása csak a nemzeti jogszabályok értelmezésével állapítható meg, amelyben egységes bírói gyakorlat a szerződéskötés időpontjában nem volt és az azt követő években sem alakult ki?

4. Úgy kell-e értelmezni az irányelv mellékletének 1.m) pontját [megadják a jogot az eladó vagy szolgáltató számára annak megállapítására, hogy az áruk vagy szolgáltatások megfelelnek-e a szerződésnek, illetve megadják azt a kizárólagos jogot, hogy a szerződés bármely feltételét az eladó vagy szolgáltató értelmezze], hogy az egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel abban az esetben is lehet tisztességtelen, ha az a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel egyoldalúan a fogyasztó teljesítése szerződésszerűségének megítélésére, és ezt a fogyasztó még a szerződő felek bármelyikének teljesítése előtt magára nézve kötelezőnek elismeri.

A fenti kérdésekből következik, hogy az Európai Unió Bíróságának döntése kizárólag azokban az ügyekben bírhat relevanciával, melyben a bizonyítási kötelezettséget a fogyasztónak minősülő adósra átfordító célú, vagy ilyen hatású szerződéses rendelkezés merül fel; melyben az adós alappal feltételezi, hogy a szerződést a hitelező által követelt módon és mértékben teljesítenie kell abban az esetben is, ha meggyőződése szerint a kért szolgáltatással részben vagy egészben nem tartozik; amelynek olyan feltétel a tárgya, amely nyelvtanilag ugyan világos, de joghatása csak a nemzeti jogszabályok értelmezésével állapítható meg; illetve mely feltétel a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel egyoldalúan a fogyasztó teljesítése szerződésszerűségének megítélésére. A fenti körülmények jelentik ugyanis azt a kiindulási alapot, melyek fennállására figyelemmel az indítványozó által feltett értelmezési kérdések tisztázásra várnak.

A jelen perben azonban az előzetes döntéshozatali eljárást megalapozó, a kérdések ténybeli alapjaként szolgáló körülmények nem álltak fenn, miután a jelen perben azt kellett megállapítani, hogy a bizonyítási kötelezettség nem fordult meg; a perben támadott feltétel a fogyasztó teljesítése szerződésszerűségének megítélésére a másik felet nem jogosította fel; nem merült fel a perben, hogy a fogyasztónak minősülő adós azt feltételezné, tartozását abban az esetben is teljesítenie kellene, ha a kért szolgáltatással nem tartozik; a fogyasztónak a méltányos tárgyaláson alapuló vitarendezési módtól történő elzárása sem merült fel. A perbeli feltétel joghatásának vizsgálatánál a nemzeti jogszabályok értelmezése a jelen perben sem volt elkerülhető, mivel a joghatás fogalmilag a jogszabályokból folyik. A nemzeti jogszabályok értelmezését azonban az Alaptörvény 28. cikkének értelmében az uniós jog primátusának elvét nem sértve nem az Európai Unió Bíróságának, hanem a nemzeti bíróságoknak kell elvégezniük.

Mivel az előzetes döntéshozatali eljárásban feltett kérdések mikénti megválaszolása a jelen perre kihatással nem bírhat, a másodfokú bíróság az 1952. évi Pp. 152.§ (2) bekezdésére figyelemmel a felfüggesztés iránti kérelmet elutasította.

A perben nem merült fel olyan, a szerződés megkötésére vezető körülmény, mely a szokásos szerződési gyakorlattól eltért volna, alapvetően jogkérdésben kellett állást foglalni, így a bizonyítás kiegészítésének szükségessége, ennek érdekében az elsőfokú ítélet 1952. évi Pp. 252.§ (3) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezése nem merült fel.

A fentiekben kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredménytelensége miatt az 1952. évi Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a felperes köteles a III. és IV. rendű alpereseknek a másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetni, melynek összegét a másodfokú bíróság a III. rendű alperes esetében a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja, 4/A.§-a; a IV. rendű alperes esetében a 3.§ (3) és (5) bekezdése és 4/A.§-a alapján állapította meg.

écs, 2018. június 26.

. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Vogyicska Petra s.k. bíró